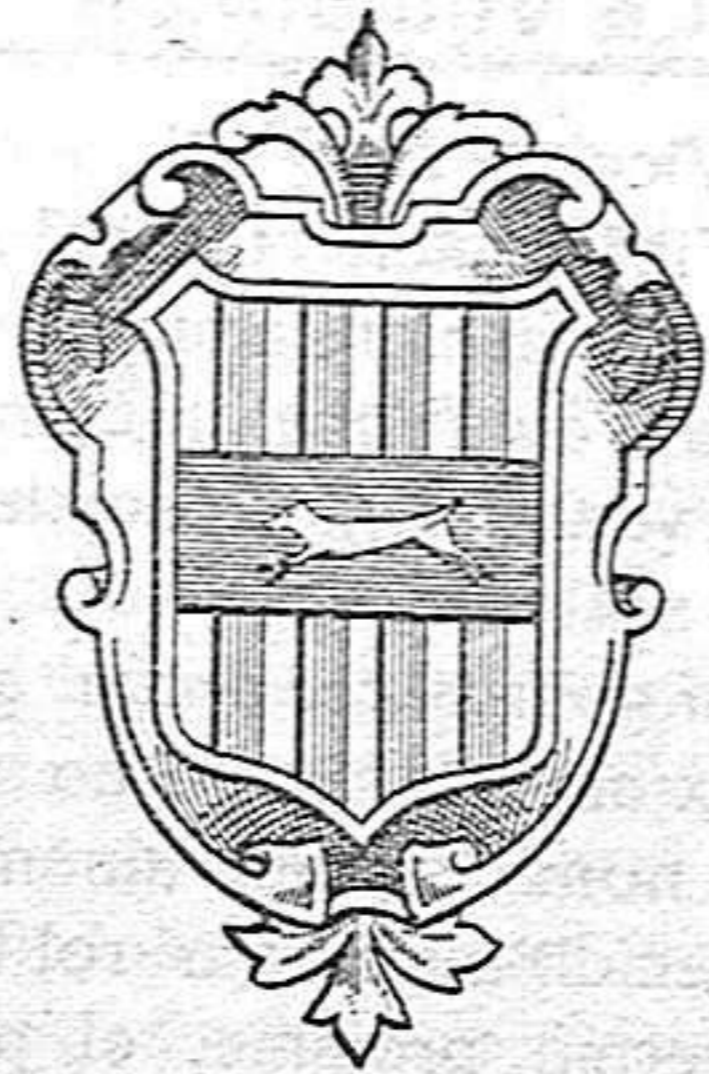

La Veu d'Inca

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Murta, 5.—INCA.

Amy II

SETMANARI POPULAR
INCA 11 DE MARS DE 1916

Núm. 63

PAGAMENT A LA BASTRETA
Un trimestre Una pesseta

Coremals

Pas a l'Evangeli de la Pau!...

Acabat ja, a la fi, l'imperi de la gran farça carnavalesca, que no té per finalitat més que fer relluir lo que de més baix i vil té l'homo, eclipsant ensemps la seva part superior i noble; i entrats que som ja als dies acceptables i saludables de la Corema, de sobta, a l'ànima quieta ja i reposada ve a sortir-li al encuntre, imposant-se per la seva força i virtut, la consideració del Còdic més acabat, més perfet, que ha vista l'humanitat tota: l'Evangeli.

Perque és tanta la força moral del Evangeli, que no sols a l'ànima més o menys cristiana, sinó a la dels meteixos incrèduls se manifesta aquesta claríssimament. La seva autoritat, a pesar de tot l'escepticisme o incredulitat que's vulgui, és una potencia moral tan ferma, que fins i tot els seus propis inemics s'afanyen en acudir a ella per apoiar les seves pròpies negacions.

Mes avui vivim els catòlics en complet oblit del Evangeli. Es més: avui pretén la moderna societat desgavellada conduir-se a un estament de ditxa i felicitat, prescindint d'ell. I això és un contrasentit, és una aberració. ¿Se pot prescindir, tal volta, del llevat, per la fabricació del pa? No. Tampoc, doncs, la societat pot prescindir del Evangeli, perque és el llevat que ha de de assaonar tota la massa humana. I així, totes les lleis, institucions i ordes socials que a la sevaombra benèfica germinin, per força, han de sortir intensament ungides amb l'unció d'amor, de pau, i de felicitat, que de les seves àurees pàgines dimana amb fluideç maravellosa...

Mai més oportú que en aquest temps el considerar el valor social del Evangeli. ¿Qui'l posarà en dupte? Ell ha contribuït en tot temps al perfeccionament moral i per tant també social dels individus; i ha restaurat la família i ha reevindicats els drets inherents a la personalitat humana... ¿No fonc ben trista, per ventura, la condició del pobre, de la dona, del esclau, abans de conèixer-se l'Evangeli?...

I en els temps que correm, tan desequilibrats i trists, en que un fals ropatge d'un

fais intel·lectualisme i adelantament han enlluernat el món; i sobre tot, en que l'egoisme més acentuat i la crueltat més feréstega i diabòlica volen, amb exèrcits estrepitosos i matances horribles, fer callar les veus armonioses i suaus d'aquest Evangeli de la Pau; ¿no's senten per ventura aquestes a pesar de tot, en la veu aconjoixada del Pontífic Romà, fent recordar al món la fraternitat universal que l'Evangeli ensenya i proclamant, pels seus quatre vents, l'igualtat substancial de tots els homos, avui tan oblidada, perque pronta es donin l'abraç de germanor, de pau, d'amor?..

Empapem-mos, doncs, en aquets dies, de la sàvia fecondant del Evangeli. I quant aquesta, com a llum claríssima, penetri fins al replec més íntims del nostre esperit, no fassem el sort a la seva veu amorosa.

Sobre tot, importa de lo més no oblidar que tota civilització, tot progrés, tota cultura, divorciats del Evangeli, son sols un mite, una mera fàula.

¿Que e-hu digui sinó, l'Historia dels pobles antics!

Roma—per no citar-ne d'altre—mentres no conegué l'Evangeli fonc bárbara, cruel, dèspota... i això a pesar de les seves lleis, de la seva filosofia i de les seves grans, que la feien passar per la *Senyora del món*.

J. A. Pvre.

Inca 10-3-16.

CANT DE JOVENTUT ⁽¹⁾

Es el nostre cant de gloria
un bell cant de Joventut:
foguerada que roega
tot çò que és Decrepitut,
braç d'atleta que triomfa
per sa empenta i fortitut.
Es el nostre cant de gloria
un bell cant de Joventut.

Avorrim les Aigues mortes,
avorrim el Reposar;
estimam de la ventada
la poixança en l'halenar
i es llamp de les tempestes

(1) Llegida per son autor an el apart que se va fer en el restaurant de l'Estació del ferrocarril per la secció «Joventut Cívica» del «Foment del civisme»

qui alimenta nostre altar.
Avorrim les Aigues mortes,
avorrim el Reposar.

En les venes portem Vida,
en la testa portem Seny;
l'Energia que ens impulsa
ret l'obstacle més ferreny
i és la nostra Resistencia
molt més dura que pedreny.
En les venes portem Vida,
en la testa portem Seny.

Siam mascles, siam homes,
siam forts en el combat;
sempre ardent la mirada,
sempre el rostre asserenat,
sempre promtes a combatre
per la ferma Civilitat.
Siam mascles, siam homes,
siam forts en el combat.

JOAN ESTELRICH

Quatre mots de sa veritat an Es Barbó i a tots es barbonisants sense barbaria

Aquesí escriptoretxo de ses cols floris està pregonant, un dia i un altra dia, damunt *Es Gallet* que ha fet callar *La Veu d'Inca*, pensant, en la seva presunció de polemista de cap d'ala, haver fet acabar els menuts a tota una Redacció, a on e-hi figuren una partida de persones de carrera, que tenen demostrat que no se moquen amb sa mà esquerra en això de sostenir polèmiques. ¡D'estrafolarit!... Si no vos contesten, és perque consideren que no sou capaç de sostenir una fessis doctrinal; perque sempre vos rebaxau an els personalismes rastres; perque en fer quatre afirmacions o negacions salpicades de *barbonades* ja estau llest.

Contra s'opinió de mos companys de Redacció vaig a presentar, amb alguns conceptes generals, tota la vostra obra denigrant. No veng a desfer vostres mentides de detall; això vos heu sabeu fer millor que jo; basta lletgir-vos.

Publicau que fa mitx any que me donau llandera. Vos heu quedat curt, sant homo! Si miràseu la colecció a' *Es Gallet*, veurieu que poriem fer un volum ben gros de tot lo que heu escrit contra mi, dença que feis *barbonades*. I tot perquè?

Ajajajai..... riales fa vostra estúpida ridiculesa. Mirau: en tot lo que heu escrit, xerrat i embolicat fil contra mi, no sou estat capaç de tirar-me a la cara una sola falta que'm deshonri davant la societat. Poreu haver-me dit noms que no estan an es diccionari, ni les poseu a sa pila bautismal; poreu haver enviat a vostro fill que m'insulti davant es portal de ca-nostra; poreu haver organiat una guarda d'al·lots pus-sés perque'm diguen lo que vos me deis amb tant poca gracia; pero no sou estat capaç amb tota vostra *literatura tavernari* fer-me pujar les colors a sa cara. I no és que no n'hageu tengudes intencions, vos que vos trobau un *héroe* amb això de publicar faltes dels altres i destapar caretes. Si'm trobau flaca no'm perdonau. No n'hi hagués hagut per comensar... ¡Quines aigos correria jo a l'hora d'ara!

Aquí lo que queda de manifest és vostra *malicia*, vostra *bamboleria* i vostres *virollades*, que les han sentides de tota la Roqueta, perque vos, com deis, escriviu an es setmanari més popular de Mallorca.

¡Ai, idò!...

Ja sé que'm direu, a falta de raons i de materia, que si'n Pau ha fet allò, que si'n Pere ha fet això altra, (¿i vos que heu fet?...) fent-me càrrec a mi de tots eis pecats d'Israel, veritaders o calumniosos, per denigrar persones de la dreta.

A poc, poc, estimat de ses cols floris. ¿I jo que'm som de sa mort d'en Bergues? *Jo no més som responsable dels meus actes* i en tot càs de les mal-criadeses dels meus fills, per ser menors d'edat, com vos heu sou dels vostros. I per més que vos hi empenyeu i per més que escrigueu *barbonades* JO NO MÉS SOM RESPONSABLE DELS MEUS ACTES. I no hi ha que dar-li voltes. No e-hi hauria cap tribunal justicié que'm condemnàs per les dolanties que puguen fer vostros germans, ni del mal que'ls alemans han fet a *Verdun*. N'hi haurà cap confés que'm faci càrrec a mi de que vos no aneu a missa, per sistema.

Això és sa veritat pura, i no volgueu treure ses coses fora des lloc, imputar-me càrregs del germà proisme, homo de Deu!..

En ésser aquí, ja vos veig, espaseta garrida: me direu lo de sempre, que jo som el propietari de *La Veu d'Inca* i pel pecat d'esser-ho som objecte de vostres envestides, perque la *Veu* no dú les noticies (d'escàndol) que vos publicau. ¡Oh insigne pedant! si noltros més haguessem fet èco de les noves o falsedats que vos mos senyalàveu, hauriem convertit el setmanari en *La Veu de la porqueria d'Inca*. I això germanet, ens estaria ben lleig; la llei de Deu mos fa nosa per fer, com vos, *barbonades*. I vos... ¿per que no duis informació de restauració de costums, d'urbanisació de la Ciutat, d'art, de literatura, de progrés, de cultura, de sociologia catòlica, de funcions d'esglesia, de les virtuts de la gent de bé, de la caritat de les Conferen-

cies de S. Vicens de Paül, etc. etc....? Aquesta és l'informació que cal a tot corresponsal ben orientat i aquesta és la missió que té *La Veu d'Inca* i no fer *barbonades* com les vostres. ¿Heu sentiu, oh periodista d'un sol tema?

Mes ¡ai! si noltros per donar gust an Es Barbó i greix an el dimoni (no volem dir que aquèsts noms siguen sinònims) mos haguesseu decidit a treure a rol·lo les flaqueses del germà proisme, el primer qui n'hauria tocat ses terribles conseqüències seria estat Es Barbó i companyia. Era sa cosa més natural del món, que come contrincant, comensàssem per veure si tenia res desigual la seva familia i les families dels seus apuntadors, per treure en colecció ses miseris i flaqueses, que ell, tant cuidadosament, ha dexades dins es tinté....

Pot donar gracies an el bon Jesús es Barbó, que noltros, perque anam a missa i mos confessam, no hem escoltat els seus consells, que sinó.....

Ara estic perdut; aquí es Barbó mos xapa de mig a mig, dient-mos que noltros també hem duit noticies d'immoralitat i hem fet campanya de difamació.

Això és mentida. Mai per sistema hem publicat res poc edificant. Si qualche vegada *La Veu d'Inca* ha aixecat la veu contra coses dolentes, és estat quant ja era més mal és callar que'l parlar, per no fer-mos solidaris del mal exemple amb lo nostro murmur. Es estat, quant el poble ja protestava de qualche escàndol, i noltros no hem fet res més que recullir la protesta popular, desitjosos d'orientar als qui encara estaven desconcertats. Es estat, quant han volgut donar caria de naturalesa en nostra Ciutat an el càncer de la *civilisació moderna*, que per cert, ha fet numeroses víctimes de còs i ànima. Es estat quant la murmuració era tant grossa i tant feresta la confusió de noticies, que perillava el bon nom de la virtut d'una persona angelical. I encara aixis, mos hem guardat prou de fer descripcions, d'entrar en detalls que porrien agravar la situació.

Mai hem guardat rencor a negú ni mos ha animat l'esperit de venjança. Tot lo que hem dit, sempre mos ho ha inspirat l'amor que tenim a nostra Ciutat, que voldriem que fos la més honrada, la més culta i la més cristiana del món.

Abans d'acabar, vos hem de fer saber, Barbó *insigne*, que si no contestam a vostros escrits, no és perque vos tenguem por; sabem quina talla feis: feis sa talla d'Es Barbó. No vos contestam per no tenir el setmanari per polèmiques inútils que no conduexen en lloc. Vos no teniu més que un tema i un tema *brut*; i no's bò donar a l'honestitat de nostres amics i a l'innocència de nostros petits lectors el menjar verinós que vos paiu; el meteix Director d'*Es Gallet* el troba indigest, segons digué a un amic nostros, com vos també a voltes haveu traslluït dins vostros escrits.

Creis-me, Barbó de la meva ànima, per amor de Deu, dexau vostro ofici de *barboner*. ¿Que'm fereu de tenir corifeus que vos adulen si de cada día disminueix la clientela a vostra barberia? I no diguen que són els reacionaris, que vos decanten sa feina, que sou vos amb vostres intemperancies i amb vostres *barbonades*.

M. D.

EL DIA DE LA PRENSA CATÓLICA

CARTA ABIERTA AL R. P. JOSÉ ESTÉVEZ, FUNDADOR DE LA ASOCIACIÓN NACIONAL DE LA BUENA PRENSA.

Antiguo y venerado amigo:

Un pensamiento del insigne maestro D. Felix Sardá y Salvany (q. s. g. h.) y una ligera observación sobre los gustos y aficiones de nuestros días me han dado ocasión a dirigirme esta carta.

El pensamiento, tal cual lo expuso en el capítulo 51 de su MANUAL DEL PROPAGANDISTA, es el siguiente: *La misma frivolidad social puede ser utilizada para sus santos fines por el propagandista católico*. Pensamiento sencillo en apariencia, pero muy fecundo en determinadas ocasiones y que por lo mismo no han de perder de vista los que desean cooperar a la *restauración de todas las cosas en Cristo*.

Y he aquí mi observación para la que no se necesitan instrumentos: El mundo moderno, al que parecen excesivas en número las fiestas cristianas, y que pide se reduzcan más y más constantemente crea fiestas nuevas, y tiene ya entre otras perfectamente organizadas la *Fiesta del Arbol* (obligatoria ya en todos los municipios de España) la del *Pájaro* y la del *Pez*. ¡Un verdadero calendario naturalista!

No trato ahora de impugnar estas fiestas y sus semejantes. Ni merecen el mismo juicio la patriótica *Fiesta de la Bandera*, religiosa y militar a la vez, y la que algunos sabios, digámoslo así con perdón de los verdaderos, de la capital de Francia, dieron en celebrar sobre la torre Eiffel, honrando y festejando con ágapes y libaciones al *Padre Sol* (!!!) ¡Oh, la *Fiesta de Sol* (!!!) Ya la celebraban los egipcios sin tanto aparato científico.

Pero si el gusto de la época está por dedicar un día al remedio de una necesidad particular (*Fiesta de la Flor* para allegar recursos con que combatir la tuberculosis) o a la propaganda de una idea (*Fiesta de la Raza*) bien haremos nosotros en recoger estos elementos, —propaganda y cuestionación— y uniéndolos, para santificarlos, con la oración cristiana, constituir con todo ello el *Día de la Prensa Católica*.

Que si hemos utilizado con fines cristianos lo que alguno llamó manía de los Centenarios, celebrando con gran provecho para las almas el Constantiniense, el de la Santa de Avila y el del Serafín de Asís, bien podremos hacer algo semejante con

rrers dies ha estat bastant concorregut de gent bellugadiça que empolvava a ses al·lotes més de lo que elles heu solen fer; de paperí no se'n tirà gaire.

Dia 8—Comensa es sant temps de Co-remà. Avui abstinència i dijuni de ferro.

Enguany la mos predica Mossèn Miquel Pomar, de Campos, el que mos ha escomés amb lo sermó de la senra que mos ha agradat ferm.

Dia 9—Es dijous ha estat ben animat a pesar del mal temps.

Dia 10—A la Parroquia comença la No-vena a honor de Sant Josep amb esposició i sermó tots els dies.

—Se cala foc a una casa del carré dels Angels que li diven can *Salero*. Estava plena de paia i se creu que feia dies que'l foc covava. Se fan molts d'elogis del heroisme que ha fet en Joan Gual, *Corpet*, que ha entrat per la finestra i tirava al carré sa paia encesa.

—Entre nostros pagesos se'n raona que una de les gelades que fé dies passats, a moltes encontrades, ha creat i mort l'amel·ló tirant a perdre l'anyada.

El novell Cronista.

VARIES

EL BISBE ELECTE DE MALLORCA

La Rda. comunitat parroquial de la ciutat d'Inca, en contestació a un telegrama que acursà al Dr. Domenech, ha rebut el següent:

Valencia, 7 (9'20)

Cura-Ecónomo. Inca.—Salude Comunidad parroquial. Agradecido felicitación

Rigoberto Domenech.

El Director de *La Veu d'Inca*, també envià al Prelat electe de Mallorca el següent telegrama:

Dr. Domènech. Bisbe electe de Mallorca:

La Redacció de *La Veu d'Inca* felicita sa Il·lustríssima, desitjant pronta besar-li l'anell pastoral.

A nostra filial escomesa hem tengut la satisfacció de rebre aqueix altra:

Valencia, 10 (12)

Redacció de *La Veu d'Inca*. Mallorca
Me es gratíssima felicitación, envío saludo cordial.

Rigoberto Domènech

Amb molt de gust donam cabuda an aquestes notícies que mos ha trassades l'Administrador de Correus d'Inca.

CAJA POSTAL DE AHORROS

El dia 12 del actual se inaugurarà en todas las Administraciones de Correos de España tan importante institución, admitiéndose imposiciones desde una a 5000ptas. para los particulares y hasta 10000 ptas. para las sociedades legalmente constituidas, el interés anual de dicha Caja será el del 3,07° y el 3 y medio para las imposiciones que se hagan por el plazo de 5 años, y para el pequeño ahorro se expenden unos sellos de cinco céntimos que los interesados fijarán en unos volantes que gratuitamente falicitan los Adm-

nes de Correos, que se admitirán como numeraria para imposiciones al reunir el importe de una peseta.

También se encarga la Caja, de la compra del papel del Estado, de su custodia en la Caja Central de Depósitos sin el cobro de comisión, abonándose los cupones a su vencimiento a la cartilla de ahorro del interesado.

La Caja igualmente se encarga de hacer las entregas al Instituto Nacional de Previsión de las cantidades que deseen los imponentes, para constituir una pensión o cualquier operación de las que se dedica el expresado Instituto.

LA CREU RORJA

Degut a l'iniciativa i preparació d'alguns joves entusiastes de la «Creu Rotja», sortí per nostros carrers el diumenge, una magnífica carrossa alegòrica de tan benèfica Institució, amb l'objecte de postular fondos per la seva marxa.

Aquesta carrossa fonc alabada de tots. Representava un campament amb una tenda d'ambulancia de la «Creu Rotja» i aparequent en la porta d'aquest dos nins ferits i una nina enfermera, en disposició de prestar-los auxili.

La cantitat recaudada puja a Ptas. 96'03 i això a pesar del fret que feia i de lo desanimat de la festa. Mereixen felicitar de veres els joves Vidal, Elvira, Aguiló, Ferrer i Castillo, que foren els postuladors, per haver sabut fer-se aixi superiors a tota supicacia i mostrar la cara per una obra tan humanitaria i cultural

Tot el material necessari per dita carrossa fonc donatiu de diferents senyors: D. Miquel Mir regala totes les fustes; D.ª Maria Bennassar cedí les mules i D.ª Francisca Martorell confeccionà i regalà ses bosses de roba per la recaudació; i D. Josep Siquier, la armadura del carro per la carroça. Que servesque això d'estimul per molts d'altres.

Mos partiepen, finalment, que ja s'és uberta definitivament la casa de la «Creu Rotja» que es la que antes era casa de Socós, carrer de dura; avant-hi allà continuament un conserge.

Celebram que pugui tan briosamente dita Societat.

El dia de Sant Josep el Círcol d'Obrers Catòlics celebrarà una vel·lada, a ont se sortearàn plaguets d'estalvis entre al·lots treballadors, quals llimosnes son procedents del finit setmana-

ri Ca-Nostra que les recullí per aqueix intent.

Amb molt de gust s'acceptaràn donatius per aumentar el número de les plaguets.

NOSTROS AMICS DIFUNTS

La setmana passada morí després de rebuts els sagraments, l'amo'n Andreu Beltrán pare de nostro amic D. Francesc, Mestre de l'Escola Nacional de Moscarí, a una edat avansada.

Acompanyam amb el sentiment a sa viuda Madò Catalina Torrens, a son fill i a sa filla per la pèrdua del cap de la casa; que Deu nostro Senyor l'haja trobat en estat de gracia; i per qui aixecam oracions al cel, pel descans de la seva ànima.

A l'hora que escrivim se fa'l funeral a l'amon Joan Bissellach (Guisca) germà del difunt prevere del meteix nom, que morí dijous, havent rebuts els sagraments de la Iglesia.

Donam el besabé a sa Madona i demes familia, particularment a son fill Jordi suscriptor de la *Veu* i amic nostro. Que'l bon Jesús aculli la seva ànima a la santa Gloria.

An els funerals de dits difunts hi ha hagut gran concurs que demostra les simpaties que tenen llurs families.

LLIBRERIA Y TIPOGRAFIA DE

La Veu d'Inca

Se fan billets de confessió i comunió amb precioses oracions indulgenciades.

S'ha rebut nova remesa d'Estampes, grosses i petites, de tota mida i preu, propis per a l'Entronisació del COR DE JESUS en les families Cristianes.

També tenim El Manual de la Entronisació del Cor Deífic de Jesús en en la llar pel P. A. T. SS. CC.

SASTRERIA

—DE—

MANUEL PLAZA

VISTE BIEN Y BARATO

VERIFICA LAS PRUEBAS A LA HORA DE HACER EL ENCARGO

BONITA COLECCION DE

GÉNEROS PARA TRAJE Y ABRIGOS

Se liquidan calcetines,

corbatas, tirantes ligas.

Calle CADENA esquina a Plaza Sta. EULALIA

(ANTIGUA CONFITERIA ROSSELLÓ) PALMA.